

<https://doi.org/10.26565/2786-5312-2026-103-16>
УДК 811.111:811.161.2]’255.4:821.111(73)-32God7My.08

Д. Н. Клімова

викладач кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; e-mail: dianakhamidosh@karazin.ua; ORCID: 0009-0003-0208-6661;
GOOGLE SCHOLAR: <https://scholar.google.com/citations?user=Vq5j54IAAAAJ&hl=uk&authuser=1>;
RESEARCH GATE: <https://www.researchgate.net/profile/Diana-Klimova>

СТРАТЕГІЇ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОГО ВІДТВОРЕННЯ ОБРАЗІВ УКРАЇНЦІВ В ОПОВІДАННІ ОЛЕКСАНДРА ГОДІНА “MY DEAD BROTHER COMES TO AMERICA”

Статтю присвячено аналізу стратегій відтворення мовностилістичних засобів формування образів української родини в перекладі оповідання “My dead brother comes to America”. У сучасному перекладознавстві художній образ розглядається як багаторівнева структура, що формується через систему мовностилістичних засобів. Актуальність дослідження зумовлена недостатнім висвітленням теми війни та еміграції у творах письменників української діаспори. Мета розвідки полягає в аналізі мовностилістичних засобів формування образів-персонажів та визначенні стратегій відтворення художніх образів українців в оповіданні “My dead brother comes to America”. Проведення дослідження передбачало застосування низки методів, серед яких виокремлюємо структурно-семантичний, мовностилістичний, контекстний та порівняльний аналізи. Виконання перекладу автором дослідження дозволило інтроспективно дослідити мотивацію перекладацьких рішень. Результати аналізу перекладу образів-персонажів українців дозволяють стверджувати, що застосування стратегії нейтрального відтворення та посилення образу сприяє адекватному відтворенню психологічного портрета української родини та дозволяє передати її травматичний досвід війни та еміграції. У перекладі відтворено не лише зовнішні характеристики персонажів, а й їхній внутрішній емоційний стан, зокрема переживання, страх і психологічну напругу, що сприяє розкриттю образу української родини в умовах війни та еміграції.

Ключові слова: образ українця, Олександр Годін, переклад, стратегія нейтрального відтворення образу, стратегія посилення образу, стратегія послаблення образу, художній образ.

Як цитувати: Клімова, Д. (2026). Стратегії перекладацького відтворення образів українців в оповіданні Олександра Годіна “My Dead Brother Comes to America”. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов*, 103, 138–144.
<https://doi.org/10.26565/2786-5312-2026-103-16>

In cites: Klimova, D. (2026). Strategies of translational representation of Ukrainians in Alexander Godin’s short story “My Dead Brother Comes to America”. *The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series: Foreign Philology. Methods of Foreign Language Teaching*, 103, 138–144.
<https://doi.org/10.26565/2786-5312-2026-103-16> (in Ukrainian)

1. ВСТУП

Світова література налічує значну кількість творів, присвячених темі війни та еміграції. Нашу особливу увагу привертають закордонні письменники, які висвітлюють розгляд зазначених тем з позиції українця, серед яких можна виділити таких митців, як Аскольд Мельничук, Інгрід Рімланд, Ірена Забитко, Олександр Мотиль, Марина Левицька та ін. [17]. У творах митців української діаспори особливо виразним є документально-біографічний аспект, оскільки сприйняття війни часто подається крізь призму свідка. Такі художні тексти виконують подвійну функцію: вони є не лише літературними творами, а й фактичними історичними джерелами, в яких зафіксовано численні деталі та реалії воєнних подій [6]. Окрім того, що читачі можуть в деталях побачити ті чи інші події певного часового проміжку, вони можуть помітити «одиночку свідомості поета чи письменника, яка репрезентується в художньому творі чи в сукупності художніх творів та виражає індивідуально-авторське розуміння сутності предметів та явищ», що також відома як «художній концепт» [2, с. 616]. Автор художнього твору також вирішує, хто буде розповідати історію. Вибір оповіді від першої чи третьої особи відображає специфіку нарації та спосіб організації розповіді, що впливає на характер сприйняття тексту читачем [11, с. 207]. У нашому випадку ми зіткнулись з ауторіальним типом нарації, що передбачає бачення фіктивного світу очима персонажа [12, с. 56].

Травматичний досвід війни давно став предметом уваги письменників, які змушені його осмислювати та відтворювати, адже «художній твір виконує функцію культурної терапії, надаючи можливість авторові проговорити перед потенційними читачами власний травматичний досвід; реципієнтам же цей досвід осмислити й зрозуміти у процесі читання, дискусій, обговорень» [9, с. 8]. Ми вважаємо актуальним вивчення особливостей перекладацького відтворення художніх образів українців в оповіданні *"My dead brother comes to America"* через те, що тема війни та еміграції в художніх текстах української діаспори залишається недостатньо представленою в перекладі українською мовою, зокрема і обраний твір не має українського перекладу, що дозволило нам самостійно його перекласти.

Об'єктом нашого дослідження є художні образи персонажів української родини, які пережили травматичний досвід війни, загибель члена родини та еміграцію. Предметом аналізу виступають стратегії відтворення мовностилістичних засобів формування образів української родини в перекладі оповідання, який було здійснено самостійно. Мета роботи полягає у визначенні стратегій відтворення художніх образів українців в оповіданні *"My dead brother comes to America"* Олександра Годіна, американського письменника українського походження.

Матеріалом дослідження виступило оповідання *"My dead brother comes to America"* та його переклад українською мовою. Оперативну частину вибірки утворюють мовностилістичні засоби створення образів українців в цьому оповіданні та їхні українські відповідники.

Проведення дослідження потребувало застосування низки методів, серед яких виокремлюємо структурно-семантичний аналіз, мовностилістичний аналіз, контекстний аналіз та порівняльний аналіз тексту перекладу та оригіналу. Виконання перекладу автором дослідження дозволило інтроспективно проаналізувати перекладацькі рішення з метою виявлення внутрішніх механізмів їхньої мотивації.

2. ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Тема війни у творчості письменників, які отримали власний травматичний досвід, постає як складне, багатовимірне й поліфункціональне явище. У художніх текстах війна репрезентується не лише як історична подія, а й як глибинний екзистенційний і культурний феномен. Деякі описують війну як вияв нищення усього людського та навколишнього середовища, інші пишуть про війну, аби зберегти пам'ять, хтось як про травматичний досвід, який по собі залишила війна [14, с. 291]. Усі окреслені аспекти воєнної теми тією чи іншою мірою отримали своє художнє вираження в численних літературних творах. Не є виключенням і американський письменник українського походження Олександр Годін, який переїхав до Америки після Першої Світової війни у 1922 році, а вже у 1934 році його оповідання *"My dead brother comes to America"* увійшло до збірки *"The Best Short Stories of the Century"*.

Оповідання ведеться від імені одного з синів, який розпочинає розповідь з опису подорожі його родини до острова Елліс, де зупинялися всі емігранти на шляху до Нью-Йорку. В перших абзацах оповідач знайомить нас зі своєю сім'єю: двома сестрами та мамою. Вони їхали до батька, який переїхав до Америки ще до початку війни. Побачивши батька, син занурився у свої почуття, даючи читачам повну відповідь стосовно їхніх відносин з батьком. Одночасно з цим оповідач згадує болючі для нього події, пов'язані зі смертю молодшого брата. Сила втрати була настільки потужною, що він бився головою о стіну та рвав на собі одяг. Нашого персонажа все ще терзали сни про брата, і він марно намагався за них вхопитись, адже сумував за ним більше за інших. Втім, батько не знав цієї сумної новини та, чекаючи на свою родину, приготував кожній дитині у подарунок по вовняній шапці, аби ті не змерзли. Цей жест змусив бідолашну мати пролити гіркі сльози, коли вона зрозуміла, для кого саме була приготовлена та шапка, що залишилася. Батько, тримаючи всі свої почуття в собі всю дорогу додому, зміг виплеснути їх, тільки переступивши поріг

оселі. Оповідання закінчується тим, що всі члени родини сидять у вітальні і дивляться на ту вовняну шапку, призначену для вмерлої дитини, отруюючи своє серце невимовним болем. Оповідач не називає ані свого імені, ані імен інших персонажів, оскільки вони дистанціюються від читачів у фізичному світі. Показуючи особу оповідача, автор висуває на перший план його почуття. Майже всі стосунки між персонажами розкриваються через почуття, коментарі та описи оповідача.

Художній образ – ядро літератури, що зумовлює її відмінність від повсякденного, буденного мовлення [1, с. 57]. Полісемантичність поняття «художній образ» визначається історико-культурними та теоретико-методологічними чинниками, а також рецептивною діяльністю читача як повноправного учасника художнього процесу. Згідно літературознавчої енциклопедії, «образ» тлумачиться як «особлива форма художнього структурування дійсності, якій притаманна яскрава предметна чуттєвість» [5, с.139]. У межах типологічної класифікації художній образ розглядають на кількох рівнях: об'єктному, що пов'язаний із зображенням довкілля, суб'єктному, який відображає внутрішній світ, та виражальному, до якого належать метафоричні, сюжетні, композиційні та інші засоби. У художньому тексті образ може втілюватися у формі персонажа, дійової особи, пейзажу, речі, емоції, символу, алегорії, а також різноманітних тропів і стилістичних фігур. На підставі сприймання одним із органів чуття визначають зорові, слухові, дотикові, кінетичні, термічні, смакові, нюхові образи. [5, с.140]. Поняття «художній образ» має декілька визначень, серед яких: 1) естетична категорія, що характеризує особливий, притаманний мистецтву спосіб творення уявного світу; сформований фантазією письменника світ, тією чи іншою мірою співвідносний зі світом реальним на рівні суспільних, культурних, історичних, психологічних та ін. явищ; 2) «будь-яке явище уявного світу, котре завдяки творчій художній діяльності письменника сприймається читачем як щось цілісне, завершене, зримає»; 3) семантична (значеннєва) трансформація слів у художньому тексті, коли об'єктивному мовному значенню слова (слів) надається специфічне художнє значення, відбувається «семантичне зрушення», що дає змогу по-новому, з несподіваного боку розглянути предмет чи явище. Виходячи із поставленої мети та об'єкта дослідження, ми будемо орієнтуватися на друге із наведених визначень образу. Таким чином, для нас, «образ-персонаж – це не копія конкретної людини, а художньо переосмислений феномен» [1, с. 92].

У межах перекладознавчого підходу, ми будемо звертати увагу на те, яким чином було відтворено образ, а саме які стратегії було застосовано для відтворення мовностилістичних засобів його зображення у першотворі. Художній образ розглядається як багаторівнева ієрархічна структура. Його елементи

функціонують на різних рівнях тексту, що дозволяє глибше осмислити роль перекладача у процесі відтворення образу в іншому мовному та культурному середовищі [16, с. 82]. Зокрема у тексті можуть функціонувати макрообрази, що формують загальну концепцію твору та мікрообрази, тобто окремі стилістичні елементи, які слугують матеріалом для їх створення. Для комплексного аналізу персонажа ми звертаємо увагу на такі складові, як зовнішність, психологічні та поведінкові особливості, уподобання, мовленнєві особливості, внутрішній монолог, діалог, ставлення до персонажу [4, с. 223], адже за словами О. Пітерської: «суттєвою ознакою літературно-художнього образу є його динаміка, яка розгортається через взаємодію з іншими елементами твору» [7, с. 51]. Окрім того, що нас цікавить, якими мовностилістичними засобами формується художній образ, нашу особливу увагу привертають стратегії перестворення цих образів. Слід додати, що аналіз стратегій перекладу художніх образів дозволяє виявити, яким чином мовностилістичні засоби можуть передавати авторську концепцію.

Говорячи про стратегії, ми маємо на увазі ментальний план дій перекладача, цільовим вектором якого є досягнення поставленої мети (результату) [10, с.79]. У нашому дослідженні ми виокремлюємо три основні стратегії, сформульовані саме для відтворення художнього образу в перекладі. Перша стратегія – посилення образу, коли перекладач додає мовно-стилістичні засоби, відсутні у автора або ж підсилює їхню експресивність. Перекладач може увиразнити синтаксис за допомогою додавання окличних речень, застосовувати емоційно марковану лексику або додавати інтенсифікатори. Стратегія послаблення образу складається зі зниження рівня експресивності в тексті перекладу, спрощення синтаксису та згладжування різких оцінок. Стратегія нейтрального відтворення полягає у максимально об'єктивному перенесенні образу до іншого культуро-мовного середовища, зберігаючи той рівень експресії та емоційності, який є в оригіналі, утримуючись від додавання чи, навпаки, вилучення засобів увиразнення.

Пропонуємо перейти до практичної частини, і перше, з чим знайомиться читач, це колективний портрет дітей, включаючи оповідача. Війна залишила по собі фізичні зміни, на які не можна було не звернути уваги:

“...our hard life had left us too short and thin for our ages” [15].

При перекладі бачимо стратегію нейтрального відтворення із залишенням інтенсифікатора *too*, який формує семантику надмірності. Лексичні одиниці *short / thin* належать до стилістично нейтральної лексики, позбавленої яскравого емоційного забарвлення, що також було відтворено в перекладі:

«...через важке життя ми здавались занадто низькими та худими для свого віку».

Під час проходження перевірки на митному контролі, оповідач ще раз підкреслює психологічний стан кожного члена сім'ї, змальовуючи колективний портрет страху перед невідомим та розпачу за минулим:

"Pale, frightened ghosts that we were, hovering between two worlds" [15].

Епітети *pale / frightened* посилюють слабкість, хворобливість, втому та страх. Лексема *ghosts* виступає метафорою, вказуючи на те, що вони почуваються неприсутніми у фізичному світі. Вони стали привидами, що вказує читачам на їхню безпорадність та відстороненість, а стан коливання між світами символізує невизначеність.

«Бліді, перелякані, ніби привиди, ми коливались між двома світами»

За допомогою стратегії нейтрального відтворення, переклад відтворює форму та зміст оригінального речення, зберігаючи епітети, і перетворюючи метафору *ghosts* на порівняння «ніби привиди» для забезпечення більшої природності звучання.

Портрет оповідача не є розкритим через те, що розповідь ведеться від першої особи, проте, читачі дізнаються про головне – почуття героя під час подорожі на острів до батька:

"I remembered nothing but a child's bitterness and frustration and pain" [15].

Емфатична конструкція *nothing but* вказує на те, що герой пам'ятає лише емоції, а не події. З огляду на синтаксис речення є простим, але воно має накопичувальну емотивну градацію *bitterness and frustration and pain*. Така послідовність створює ефект поступового наростання внутрішнього напруження.

«Я не пам'ятаю нічого, окрім дитячої гіркоти, розчарування та болю»

Переклад здійснений за допомогою стратегії нейтрального відтворення, адже лексеми *гіркота / біль / розчарування* вже є доволі емотивними, що змушує нас дійти висновку про недоречність використання стратегій підсилення або зменшення.

Іхавши до батька зі своєю родиною, наш герой занурювався в свої думки і часто спілкувався сам з собою, наближаючи нас до своїх страждань через внутрішні монологи:

"Our lives had been broken into many shards and, standing there, I felt we should never be able to piece those shards together again" [15].

Оригінал речення побудований на метафорі руйнування. Життя осмислюється як крихкий предмет, який можна розбити. Лексеми *broken / shard / piece together* формують одне семантичне поле «розбитого скла». Життя представлене як предмет, що розсипався на уламки. Лексична одиниця *shards* підсилює образ крихкості та незворотності, адже осколки скла неможливо скласти назад у первісну форму, що наштовхує на думку про безповоротність подій та втрати.

«Наше життя було розбито на безліч осколків і, стоячи тут, мені було важко сказати, чи зможу я колись зібрати ці осколки разом»

Переклад речення точно передає метафору «життя – розбите скло» за допомогою стратегії нейтрального відтворення, намагаючись максимально зберегти оригінальну думку. Проте слід додати, що відбулось певне семантичне заміщення у другій частині речення. У англійському оригіналі герой відчуває, що «вони ніколи не зможуть зібрати осколки разом», в той час як перекладач, використавши стратегію підсилення, звужує страждання до одного героя – оповідача.

Наступний образ з яким ми знайомимось, це образ батька, який найбільше розкривається за допомогою портрету:

"His face was lined with weariness and his eyes were red. There were two distinct grooves running down his cheeks... He looked very helpless and broken" [15].

Вперше цей персонаж постає перед нами абсолютно виснаженим (*lined with weariness*), безпорадним і зломленим (*helpless and broken*), з червоними від недосипу очима (*eyes were red*) та борознами (*grooves*) від сліз. Метафора *two distinct grooves running down his cheeks* передає читачеві тривалий, сильний плач та втому. Лексична одиниця *grooves* є сильним образом того, що сльози нібито порізували обличчя. Тут виникає майже гіперболізований біль, а оцінні епітети *helpless / broken* підкреслюють страждання:

«Його обличчя було вкрито зморшками від втоми, а очі були червоними. По щоках...тягнулися дві чіткі борозни від сліз. Він виглядав дуже безпорадним і зломленим».

Переклад демонструє стратегію нейтрального відтворення, а відтворення експресивних засобів оригіналу на основі словникових відповідників є цілком достатнім для збереження авторського задуму.

Образ батька також передається за допомогою невербальної комунікації, під якою розуміємо систему жестів, знаків, символів і кодів, тобто сукупність немовних засобів спілкування, що забезпечують передавання повідомлень із високим рівнем точності та відіграють провідну роль у смислового взаєморозумінні людей [3, с. 137]. Розглянемо переклад:

"...and father gazed at her helplessly and with twitching lips" [15].

Читач бачить неконтрольовану реакцію обличчя, яка передає пригнічений емоційний стан персонажа. «Тремтячі губи» виступають сигналом тривоги, розгубленості та напруження. Безпорадність батька не названа прямо, а показана через жест. Переклад відтворив цю емотивну інформацію за допомогою стратегії нейтрального відтворення:

«...і батько, з тремтячими губами, безпорадно дивився на неї»

Майже кожен образ в художньому тексті можна дослідити за допомогою вербальної комунікації, яку здійснюють герої, та яка є головним способом обміну інформацією між ними та з читачем. В цьому оповіданні образ матері майже не буде розгортатись через мовлення, а буде передаватись через невербальні реакції, що відбуваються без застосування слів. Для читача мати буде поставати кризь погляд сина, в якому не буде конкретних жестів чи міміки, але буде відчуватися настрій, через який ми можемо зчитати певний невербальний код. Наприклад:

*"But mother was **too moved, too agitated** to take care we should not fall overboard"* [15].

При перекладі було опущено другий підсилювач *too*, який вважається тут послідовним повтором, що має на меті показати пік емоцій задля природнього звучання мовою перекладу. Можна вважати, що перекладач використав стратегію послаблення як свідомий перекладацький крок для пом'якшення експресивності:

*«Але мати була **занадто зворушена та збуджена**, аби піклуватись про те, щоб ми не впали»*

Лексеми *зворушена / збуджена* вказують на сильне емоційне напруження, втрату самоконтролю та зниження уваги до оточуючих. Цікавим є те, що навіть байдужість до безпеки дітей у реченні не є про байдужість як таку, а про те, що інтенсивність емоції «перекриває» увагу. Портрет матері передає емотивність як в оригіналі так і в перекладі, адже «емотивність художнього тексту розглядають як одну з його фундаментальних характеристик, пов'язану з репрезентацією в ньому емоціогенних знань. Вона реалізується через емотивно насичені компоненти тексту, які виражають авторські емоційні інтенції та спрямовані на моделювання потенційних емоцій адресата» [13, с. 508].

Розглянемо ще один приклад, який розкриває образ через невербальний компонент комунікації:

*"Mother grew panicky; **she looked as if she had lied**"* [15].

Лексема *виглядала* означає, що її стан був зчитуваний зовні: через міміку, рухи, погляд, напруження тіла тощо. Прямих описів жестів чи міміки немає, але є імпліцитний сигнал, її вигляд, який передавав

її думки. Переклад в точності відповідає оригіналу завдяки стратегії нейтрального відтворення:

*«Мати **запанікувала; вона виглядала так**, нібито збрехала»*

Емотивність проявляється не тільки в емотивних словах, які використовують для передачі почуттів, вигуках, лексемах з суфіксами зменшеності, підсилювальних та спонукальних частках, але і в самій манері говорити [8, с. 46]. В наступному фрагменті фонація (заїкання, як манера говорити) виступає засобом відтворення емоцій героїні:

*"Mother **stammered; her lips grew white...she began to explain things to the clerk in a halting manner"*** [15].

В перекладі зберігається психологічна деталізація емоційного зламу за допомогою стратегії нейтрального відтворення, а саме збереження дієслів *заїкалась / уривчасто пояснювала* та метафори *губи побіліли*, яка вказує нам на емоцію страху, через який тебе нібито от-от покинуть сили, як в цьому фрагменті, але не називає її прямо:

*«Мати **заїкалась; її губи побіліли...вона почала уривчасто пояснювати** урядовцю стан справ»*

3. ВИСНОВКИ

У результаті проведеного аналізу можна дійти висновку, що аналіз перекладу образів-персонажів українців в оповіданні Олександра Годіна *"My dead brother comes to America"* показує, що використання стратегій нейтрального відтворення та посилення дозволило відтворити психологічний портрет української родини, передати її травматичний досвід війни та еміграції. Переклад зберігає як зовнішні ознаки персонажів (портрет, міміку, жести), так і їхні внутрішні переживання (емоції, страх). Використання власного перекладу для здійснення порівняльного аналізу дозволило інтроспективно проаналізувати мотивацію перекладацьких рішень для опису використаних стратегій українськомовного відтворення художніх образів українців. Перспективою подальшого дослідження є поєднання перекладознавчого підходу з психолінгвістичним, аби дослідити, як читач сприймає травматичний досвід через відтворені художні образи, зокрема в контексті пам'яті.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Білоус, П. В. (2011). *Вступ до літературознавства. Навчальний посібник*. Київ: Видавничий центр «Академія».
2. Губа, Л. В. (2018). Художній концепт як репрезентант поетичної мовної свідомості. *Молодий вчений*, 3(55), 616-619.
3. Дерік, І. О. & Чебаненко, К. (2020). Засоби репрезентації невербальних елементів мовленнєвого етикету при перекладі ділового дискурсу. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Лінгвістичні науки: зб. наук. Праць*, 31, 134-147.
4. Івахненко, А. О. (2023). Мовні засоби створення образу персонажа та проблеми його відтворення в перекладі. *Вчені записки ХГУ «НУА»*, 29, 221-233. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7943972>
5. Ковалів, Ю. І. (2007). *Літературознавча енциклопедія. Том 2*. Київ: Видавничий центр «Академія».
6. Луцій, С. (2023, 27-28 квітня). *Тема «Друга світова війна і Україна» у творах письменників діаспори*. Збірник праць Міжнародної наукової конференції, Черкаси. С. 36-55.
7. Пітерська, О. В. (2020). Художній образ у сучасному науковому дискурсі. *Філологічні науки*, 32, 49-53. <https://doi.org/10.33989/2524-2490.2020.32.202450>

8. Подвойська, О. В. & Карамян К. Г. (2018). Особливості використання емотивної лексики в поезії Г. Гейне. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*, 37(4), 46-48.
9. Пухонська, О. (2022). *По за межами бою. Дискурс війни в сучасній літературі*. Брустури: Дискурс, 288 с.
10. Ребрій, О. В. (2012). *Сучасні концепції творчості у перекладі*. Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 376 с.
11. Римар, Н. Ю. (2014). Функції наратора як головної інстанції оповіді в художньому тексті. *Studia methodologica*, 37, 204-211.
12. Римар, Н. Ю. (2019). Наратологія як галузь сучасного літературознавства: теоретичний огляд. *«Молодий вчений»*, 6.1(70.1), 54-58.
13. Селіванова, О. О. (2008). *Сучасна лінгвістика. Напрями та проблеми*. Полтава: «Довкілля-К», 712 с.
14. Товт, О. О. (2025). Концепт «ВІЙНА» у художній інтерпретації письменників Західної України періоду 1914–1920-х років. *Закарпатські філологічні студії*, 39(1), 290–295. DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2025.39.1.49>
15. Godin, O. (1934). *My Dead Brother Comes to America*. Retrieved from: <https://www.whatsoproudlywehail.org>
16. Rebrii, O. (2024). The image of a Japanese as seen by a Dutchman in the English novel and its Ukrainian translation. *The Journal of V.N. Karazin Kharkiv National University. Series: Foreign Philology. Methods of Foreign Language Teaching*, 99, 81-87. DOI: <https://doi.org/10.26565/2786-5312-2024-99-10>
17. Trukhan, O. (2024). Ukrainian studies component in the works of American writers as a source of national identity formation in children and youth. *Mountain School of Ukrainian Carpaty*, 30, 106–109. DOI: <https://doi.org/10.15330/msuc.2024.30.106-109>

Стаття надійшла до редакції 12.03.2026

Стаття рекомендована до друку 22.04.2026

Опубліковано 29.05.2026

Diana Klimova – lecturer of Mykola Lukash Translation Studies Department, V.N. Karazin Kharkiv National University; e-mail: dianakhmidosh@karazin.ua; ORCID: 0009-0003-0208-6661; GOOGLE SCHOLAR: <https://scholar.google.com/citations?user=Vq5j54IAAAAJ&hl=uk&authuser=1>; RESEARCH GATE: <https://www.researchgate.net/profile/Diana-Klimova>

STRATEGIES OF TRANSLATIONAL REPRESENTATION OF UKRAINIANS IN ALEXANDER GODIN'S SHORT STORY "MY DEAD BROTHER COMES TO AMERICA"

The article is focused on analysing strategies for reproducing linguistic and stylistic means of constructing images of the Ukrainian family in the translation of the short story "My dead brother comes to America". In modern translation studies, artistic image is considered a multi-level structure that is formed through a system of linguistic and stylistic means. The relevance of the study is determined by the insufficient attention paid to the topics of war and emigration in the works of Ukrainian diaspora writers. The aim of the study is to analyse the linguistic and stylistic means of forming character images and to identify strategies for reproducing artistic images of Ukrainians in the short story "My dead brother comes to America". The study involved the application of a number of methods, including structural-semantic, linguistic-stylistic, contextual and comparative analyses. The translation was made by the author, which allowed to introspectively determine the motivation for the translator's decisions. The results of the analysis of the translation of Ukrainian artistic images allow us to conclude that the use of the strategies of neutral reproduction and intensification contributes to the faithful rendering of the psychological portrait of a Ukrainian family and allows us to convey its traumatic war and emigration experiences. Not only the external characteristics of the characters are reproduced in the translation, but also their internal emotional state, in particular their experiences, fears and psychological tension, which helps to reveal the image of a Ukrainian family in the conditions of war and emigration.

Key words: *artistic image, image of a Ukrainian, image intensification strategy, image mitigation strategy, image neutral reproduction strategy, Oleksandr Godin, translation.*

REFERENCES

1. Bilous, P. V. (2011). *Vstup do literaturoznavstva. Navchal'nyj posibnyk [Introduction to Literary Studies. Textbook]*. Kyiv: Vydavnychyj tsentr «Akademiia».
2. Huba, L. V. (2018). Khudozhnij kontsept iak reprezentant poetychnoi movnoi svidomosti [Artistic concept as a representative of poetic linguistic consciousness.]. *Molodyj vchenyj*, 3(55), 616-619.
3. Derik, I. O. & Chebanenko, K. (2020). Zasoby reprezentatsii neverbal'nykh elementiv movlennievoho etyketu pry perekladi dilovoho dyskursu [Means of representing non-verbal elements of speech etiquette in the translation of business discourse.]. *Naukovyj visnyk Pivdenoukrains'koho natsional'noho pedahohichnoho universytetu imeni K. D. Ushyns'koho: Lihvistychni nauky: zb. nauk. Prats' [Scientific Journal of the South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky: Linguistic Sciences: Collection of Scientific Works.]*, 31, 134-147.

4. Ivakhnenko, A. O. (2023). Movni zasoby stvorennia obrazu personazha ta problemy joho vidtvorennia v perekladi [Linguistic means of creating a character image and problems of its reproduction in translation]. *Vcheni zapysky KhHU «NUA»*, 29, 221-233. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7943972>
5. Kovaliv, Yu. I. (2007). *Literaturoznavcha entsyklopediia. Tom 2 [Literary Encyclopedia. Volume 2.]*. Kyiv. Vydavnychij tsentr «Akademiia».
6. Luschij, S. (2023, 27-28 kvitnia). *Tema «Druha svitova vijna i Ukraina» u tvorakh pys'mennykiv diaspory [The theme of 'World War II and Ukraine' in the works of diaspora writers.]*. Zbirnyk prats' Mizhnarodnoi naukovoï konferentsii [Collection of works from the International Scientific Conference,], Cherkasy. S. 36-55.
7. Piters'ka, O. V. (2020). Khudozhnij obraz u suchasnomu naukovomu dyskursi [The artistic image in contemporary scientific discourse.]. *Filolohichni nauky*, 32, 49-53. DOI: <https://doi.org/10.33989/2524-2490.2020.32.202450>
8. Podvojs'ka, O. V. & Karamian K. H. (2018). Osoblyvosti vykorystannia emotyvnoi leksyky v poezii H. Hejne [Features of the use of emotive vocabulary in the poetry of H. Heine.]. *Naukovyj visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Serii: Filolohiia*, 37(4), 46-48.
9. Pukhons'ka, O. (2022). *Poza mezhamy boiu. Dyskurs vijny v suchasnij literaturi [Beyond the Battlefield: Discourse on War in Contemporary Literature.]*. Brustury: Dyskursus, 288 s.
10. Rebrii, O. V. (2012). *Suchasni kontseptsii tvorchosti u perekladi [Contemporary concepts of creativity in translation]*. Kharkiv: Kharkivs'kyj natsional'nyj universytet imeni V. N. Karazina, 376 s.
11. Rymar, N. Yu. (2014). Funktsii naratora iak holovnoi instantsii opovidi v khudozhn'omu teksti [The functions of the narrator as the main authority in the narrative of a literary text.]. *Studia methodologica*, 37, 204-211.
12. Rymar, N. Yu. (2019). Naratolohiia iak haluz' suchasnoho literaturoznavstva: teoretychnyj ohliad [Narratology as a branch of contemporary literary studies: a theoretical overview.]. *«Molodyj vchenyj»*, 6.1(70.1), 54-58.
13. Selivanova, O. O. (2008). *Suchasna linhvistyka. Napriamy ta problemy [Contemporary linguistics. Trends and issues]*. Poltava: «Dovkillia-K», 712 s.
14. Tovt, O. O. (2025). Kontsept «VIJNA» u khudozhnij interpretatsii pys'mennykiv Zakhidnoi Ukrainy periodu 1914-1920-kh rokiv [The concept of 'WAR' in the artistic interpretation of writers from Western Ukraine in the period 1914-1920]. *Zakarpats'ki filolohichni studii*, 39(1), 290-295. DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2025.39.1.49>
15. Godin, O. (1934). *My Dead Brother Comes to America*. Retrieved from: <https://www.whatsoproudlywehail.org>
16. Rebrii, O. (2024). The image of a Japanese as seen by a Dutchman in the English novel and its Ukrainian translation. *The Journal of V.N. Karazin Kharkiv National University. Series: Foreign Philology. Methods of Foreign Language Teaching*, 99, 81-87. DOI: <https://doi.org/10.26565/2786-5312-2024-99-10>
17. Trukhan, O. (2024). Ukrainian studies component in the works of American writers as a source of national identity formation in children and youth. *Mountain School of Ukrainian Carpaty*, 30, 106-109. DOI: <https://doi.org/10.15330/msuc.2024.30.106-109>

The article was received by the editors 12.03.2026

The article was recommended for printing 22.04.2026

The article was published 29.05.2026